

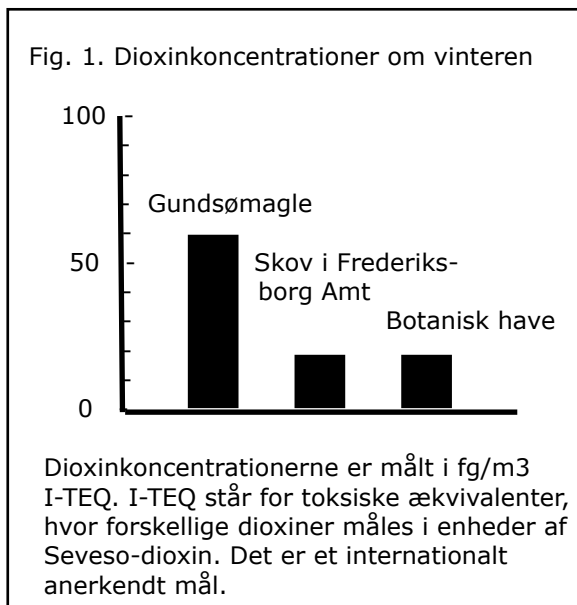
Dioxin fra brændeovne

Kilde: Jørgen Vikelsøe m.fl. (2006): Dioxin in the Atmosphere of Denmark (Danmarks Miljøundersøgelser, teknisk rapport nr. 565)

Dioxin er noget, man hverken vil se, høre eller tale om. - Ikke desto mindre publicerede DMU i marts 2006 en forskningsrapport om dioxin i atmosfæren. Rapporten peger på brændeovnes store bidrag til forhøjede dioxinkoncentrationer lokalt rundt om i landet.

Gennem målinger i en skov i Frederiksborg Amt, i Botanisk Have i København og i Gundsømagle, en landsby nær Roskilde Fjord, er koncentrationerne af dioxin i luften blevet undersøgt og sammenlignet.

Resultaterne viser en udtalt sæsonmæssig variation med dioxinmaximum om vinteren og en relativ lille variation fra år til år. Koncentrationerne i Nordsjælland og i København ligner hinanden så meget, at fjerntransporteret dioxin udgør et betydeligt bidrag til dioxinindholdet i luften der.

Målingerne i Gundsømagle, der kun fandt sted i vintermånederne, resulterede i en markant højere gennemsnitsværdi end samtidige målinger i Frederiksborgskoven og i Botanisk Have. Se figur 1 og tabel 1, der er forenklinger af figureerne i rapporten, s. 38.

De højere koncentrationer kan kun forklares ud fra tilstedeværelse i lokalsamfundet af

mange brændeovne til opvarmning. For ved forbrænding af træ i ovne opstår der bla. dioxiner, som bliver udsendt med røgluften til atmosfæren bundet til sodpartikler eller som luftart.

Tabel 1. Dioxinkoncentrationer i luften ved de tre målestationer i vintermånederne 2003 og 2004 (målt i fg/m³ I-TEQ)

Lokalitet	Gennemsnit	Minimum	Maximum
Gundsømagle	60,7	12,2	179,9
Frederiksborg	31,1	7,9	86,7
Botanisk Have	34,0	18,6	55,7

Dioxiner består af polyklorerede dibenzo-p-dioxiner og polyklorerede dibenzofuraner med forkortelsen PCDD/F. De hører til de mest toksiske stoffer, der kendes. Dioxin menes at være kræftfremkaldende og at have en hormonlignende skadelig virkning på mennesker. Dioxinpåvirkningen er særligt skadelig for fostre, fordi fostret er uhyre sårbar over for hormoner under væksten i livmoderen (se rapporten, s. 12).

Dioxiner er svært nedbrydelig i naturen. De er uopløselige i vand, men opløselige i fedt. På grund af disse egenskaber opkoncentreres dioxiner i fødekæderne, især i organismernes fedtvæv. De hører til POP-stofferne, som ifølge Stockholm-konventionen SKAL udfases.

De vigtigste registrerede kilder til human indtagelse af dioxin er fede fisk og komælk og afledede mejeriprodukter. Modernælk indeholder ca. 15 gange mere PCDD/F end komælk (samme, s. 12).

Kilde: Forlaget Børn og Unge, 1996.

Solveig Czeskleba-Dupont, LOB. Juli 2010. (orig. 2007) braenderoeg@braenderoeg.dk

Hotspot Nr. 2 fra LOB